

Samenwerkingsovereenkomst - bijlage 9B

Leerlingenbegeleiding inzake leerplichtcontrole in het secundair onderwijs

Prioritaire CLB- opdracht conform het CLB-decreet

Doelgroep:

- Elke leerplichtige minderjarige van het gewoon en buitengewoon onderwijs die meer dan 5 halve dagen per schooljaar afwezig is, voor zover de school de afwezigheden als problematisch of ongewettigd registreert met een B-code.
- Elke minderjarige van wie de onderwijsloopbaan op korte of lange termijn door afwezigheden in het gedrang komt of dreigt in gedrang te komen, ongeacht de gehanteerde wettigheden.
- Elke leerling die afwezig is wegens schorsing of wegens tijdelijke uitsluiting als tuchtmaatregel.
- Elke leerling die afwezig is wegens definitieve uitsluiting als tuchtmaatregel (+ 18 jarigen vallen buiten deze verplichte leerplichtbegeleiding, voor hen geldt wel het schoolreglement).

Hoofddoelstelling:

Van een administratieve benadering overgaan naar zorgbenadering vanuit het handelingsgericht werken. We kijken naar elke afwezigheid, ook het te laat komen en het zich systematisch onttrekken aan bepaalde lessen.

1. Communicatie over de regelgeving

Doelstelling: verduidelijking van de regelgeving en van de doelstellingen van deze regelgeving.

Wat doet de school?

- De school brengt de ouders en leerlingen op de hoogte van de bestaande regelgeving en van de doelstellingen van deze regelgeving via het schoolreglement en/of mondelinge toelichting.
- De school brengt de secretariaatsmedewerkers en leerkrachten op de hoogte van de bestaande regelgeving en van de doelstellingen van deze regelgeving via schriftelijke en/of mondelinge berichtgeving.
- De school zorgt dat deze regelgeving beschikbaar is voor elk personeelslid.

Wat doet het CLB?

- Het CLB geeft info over de zorgdefinitie en – benadering: dus oog hebben voor elke afwezigheid (ook van niet-leerplichtige kleuters) en voor veelvuldig te laat komen.
- Het CLB geeft info over het medisch attest.

2. Registratiesysteem

Doelstelling: Naast de administratieve – ook de zorgbenadering registreren en oog hebben voor problematieken.

Wat doet de school?

- De school laat de ouders, leerlingen en het CLB weten wie het aanspreekpunt is bij afwezigheid en wie de leerplichtcontrole op zich neemt.
- De school volgt de administratieve benadering door registratie van de afwezigheden tweemaal daags door de schoolverantwoordelijke:
 - Hij/zij verwerkt de medische attesten/briefjes/does controle.
 - Hij/zij contacteert de ouders bij niet verwittigde afwezigheid.
 - Hij/zij signaleert onregelmatigheden aan de directie.
 - Hij/zij signaleert ten laatste bij 5 B-codes aan het CLB en stuurt een brief naar de ouders ivm de regelgeving leerplicht.
 - Hij/zij doet melding bij 30 B-codes aan het ministerie van onderwijs Agodi.
 - Hij/zij geeft signalen door op een cel leerlingenbegeleiding.
- Enkel bij schoolverandering wordt de nieuwe school geïnformeerd over het aantal B-codes en gebeurt overdracht van de afwezighedsattesten
- De school heeft eventueel een gesprek met de betrokken leerling en/of ouders.
- De school verlegt het accent van de administratieve opvolging naar zorg: elke afwezigheid krijgt aandacht.
- De school ordent gegevens in functie van verdere analyse.
- De school registreert het aantal uitgesloten leerlingen/geschorste leerlingen.

Wat doet het CLB?

- Het CLB noteert in de bijzondere bepalingen wie binnen de school de leerplichtcontrole doet.
- Het CLB spoort leerkrachten en secretariaatsmedewerkers aan om breder te kijken: welke signalen kunnen nu of later leiden tot spijbelgedrag?
- Het CLB leert kijken naar effecten op klas- en schoolniveau.
- Het CLB maakt melding van de problematische afwezigheid in Lars.
- Wanneer een leerling wijzigt van CLB, geeft het CLB het dossier leerplichtbegeleiding door aan het nieuwe CLB.

3. Analyse en gebruik van gegevens

Doelstelling: gegevens analyseren en bespreekbaar maken op individueel én klas- en schoolniveau om een spijbelbeleid uit te bouwen.

Wat doet de school?

- De school duidt een verantwoordelijke aan voor analyse en gebruik van gegevens en meldt dit aan alle betrokkenen.
- De school doet detectie van afwezigheden op individueel niveau: spoort leerkrachten aan om op MDO's, maar ook daarbuiten, oog te hebben voor de regelmatige afwezigheid van de leerling en vaststellingen te signaleren aan de schoolverantwoordelijke.
- De school doet detectie op klas- en schoolniveau (eventueel op niveau van de scholengemeenschap): kijkt naar systemen in afwezigheden. Welke vaststellingen zijn een reden om nauwlettender op te volgen door de leerkrachten?
- De school communiceert over deze gegevens intern.
- De school overlegt over dit bovenstaande met het CLB.

Wat doet het CLB?

- Naast een analyse op individueel niveau helpt het CLB kijken naar leerplichtopvolging als systeem; maakt preventiemogelijkheden op niveau van het schoolbeleid onderwerp van gesprek
- Het CLB analyseert de situatie en bespreekt dit zo nodig met de CLB-arts (dixit attest).

4. Organisatie van de samenwerking

Doelstelling: taakverdeling tussen CLB en school

Wat doet de school?

- De school duidt een verantwoordelijke aan voor de samenwerking binnen de school en met het CLB.
- De school maakt afspraken op welk forum de problematische afwezigheden zullen worden besproken (MDO, meldingsformulier,).
- De school legt de te volgen werkwijze vast in overleg met het CLB (wie doet wat wanneer?)
- De school volgt de uitvoering van bovenstaande op.

Wat doet het CLB?

- Het CLB neemt deel aan het overleg en start een hulpverleningstraject indien verstrekte steun door de school niet volstaat.
- Het CLB stelt zich op als stimulator van een preventieve werking, los van de individuele begeleiding.

5. Kwaliteit van de opvolging/begeleiding individuele leerlingen

Doelstelling: besmetting van afwezigheden tegengaan, zorgen dat problemen niet escaleren, meewerken aan een positief schoolklimaat in algemene zin.

Wat doet de school?

- De school wijst ouders op hun verantwoordelijkheid.
- De school wijst bij leerkrachten op hun verantwoordelijkheid voor de signaalfunctie.

- De school "onthaalt" leerlingen in de klas na afwezigheden op een gepaste wijze.
- De school kijkt hoe het schoolbeleid verbeterd kan worden, o.a. wat betreft sanctionering in het algemeen, opvang leerlingen na afwezigheden, zoeken naar oorzakelijke verbanden, meer aandacht voor de "verdoken" problematiek achter afwezigheden met doktersbriefjes
- De school handelt preventief: uitbreiden naar het kleuteronderwijs van de opvolging van afwezigheid en te laat komen
- De school betreft indien nodig derden.

Wat doet het CLB?

- De school en het CLB starten een dossier leerplichtbegeleiding, waarin alleen de relevante acties en gegevens worden vermeld. De ouders en de leerling worden ingelicht dat dit dossier wordt opgesteld.
- Het CLB betreft leerlingen als eerste partner bij het oplossen van de onderliggende problemen.
- Het CLB stimuleert een meer preventieve werking en kijkt verder dan de individuele begeleiding, betreft indien nodig gespecialiseerde hulpverlening: CLB-arts kan huisarts contacteren; bij problematische opvoedingssituaties kan met een CGG/Time-out project/zorgboerderij, ... samengewerkt worden. Bij hardnekkigheid kan samengewerkt worden met de politie.
- Het CLB ondersteunt de school in de uitbouw van een spijbelbeleid en waakt mee over een positief schoolklimaat in algemene zin en over een duidelijk inschrijvingsbeleid.
- Het CLB start, in aanvulling op de inspanningen van de school, een hulpverleningstraject voor leerlingen van het kleuteronderwijs van wie de ontwikkeling en het leerproces bedreigd worden door afwezigheden.

6. Evaluatie van de uitvoering

Doelstelling: controleren of afwezigheden verminderen of niet worden in stand gehouden

Wat doet de school?

- De school doet een jaarlijkse evaluatie van de werking.
- De school evalueert of de aanpak van individuele leerlingen al of niet loont.
- De school kijkt naar (individuele en contextbepaalde) factoren die gedrag in stand houden.
- De school zoekt naar alternatieven om verdoken en toegedekte problematieken tegen te gaan.
- De school kijkt na hoe gewerkt kan worden aan structurele preventie: o.a. via kleuterparticipatie.

Wat doet het CLB?

- Idem.
- Het CLB zoekt mee en geeft info over een goed inschrijvingsbeleid.

7. Effecten bij de leerlingen en het schoolbeleid

Doelstelling: nakijken of een individuele aanpak werkt of niet.

Wat doet de school?

- De school volgt leerlingen met een vroegere spijbelproblematiek op.

- De school kijkt na of problemen op klas- en schoolniveau zich blijven stellen.

Wat doet het CLB?

- Idem als hierboven
- Het CLB bekijkt de leerplichtopvolging in relatie met de onderwijsloopbaan.